



BEKEPALI*



Bekepalai, igen, így egybeírva, a vezetéknev a keresztnévvel egybe- mosódva, szóval és tettel Bekepalai népművelő volt. Ez a legnagyobb közösségi elismerés. Kevesek jutnak el erre a szintre, ez egy élethivatás felsőfoka: népművelő.

Amikor ezt a bevezetőt írom, előszót Bekepalai könyvéhez, akkor hitünk szerint új korszak kezdetének feszültségében élünk. Még hatnak ugyan a züllesztő téveszmék, még jó pénzért kellek magukat az áltudományos javeszékélők, a belterjes tenyészet még kené magára az új terepszínt, de most ideje van végre, hogy az élők és a holtak szövetsége a valóság formázója legyen.

Bekepalinak a ma is korszerű Klebelsberg gróf XXI. századi álomcsapatában is tábornoki helye volna.

Klebelsberg a trianoni valóság- ból szellemi honvédelmet teremtő stratégia volt, aki nem csak megvalósíthatósági tanulmányokat készített,

de a Horthy-korszaktól nemzetépítő lehetőséget kapott.

Bekepalai Magyarországa a Kádár korszak hazug mocsarában dagonyázott. A békés egymás mellett élőködés évtizedeiben, Csoóri Sándor kifejezésével a „nomád nemzedék” kiválóságai a valóság olyan mélységeibe jutottak el, Bekepalai Makovecz Imrével, Kemény Bertalannal, Bíró Zoltánékkal és másokkal együtt, ahonnan a drámai valóságélmény új fölismeréseket hozott a felszínre.

A szocialista hipnózisban tévelygő országunk eszmélése, ébredése olyan, mint amikor kábítószeres rabságból, betegségből gyógyul az ember. 1990 után a züllesztő privatizátorok dárídója tovább folytatódott, ellene közösségi erőt szervezni kevesen voltunk. Körülöttünk sokasodtak a nemzetgyilkossági kísérlet bűnjelei, a bűnlajstrom címszavai mögött szétvert közösségek, életek, a romlás életvilága, bennünk pedig az újbóli nekifeszülések hite és kudarca, a tehetetlenség iszonyata.

Egy lakiteleki dacos népfőiskolai beszélgetésben próbáltuk föl- deríteni, hogy az általános erkölcsi lepusztulásban hogyan sikerülhet mégis alkotó közösséget szervezni, megtartani, működtetni.

A Karácsony Sándor népfőiskolai kollégiumból országjáró program lett, olyan közösségi műhelymunka, amely fölérősíti, hitelesíti Bekepalai népművelő évtizedeit, munkásságát, torzóban maradt életművét is.

Torzó, de nem torz. A megvalósíthatóság országos és nemzeti lehetőségét Bekepalai és társai nem kaphatták meg, ez most már nélküle kell, hogy megtörténjen. Programja, próbatételeinek tanulsága része lesz nemzetünk közösségi, erkölcsi újjászületésének.

Arcáról a bölcs derűt semmiféle megpróbáltatás nem volt képes letörölni. Nyugalma rendíthetetlen volt. Ahogy most ezt leírtam, megállok, arra eszmélek, hogy Bekepalai a honlapjának Márai-idézetével üzen: „Mielőtt műemléknek alakulok át, jó lenne még egy-két szót szólni”

Hallgassuk meg Bekepalit. Amire kevés idő van, az sokáig érvényes lesz.

Lakitelek, 2010. szeptember 5.

**Lezsák Sándor
a lakiteleki Népfőiskola
vezetője,
az Országgyűlés alelnöke**

* Az írás első megjelenése: Saját művelődési otthonunk (Komárom 2010), Előszó.